

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 16. julija.

Mestni zastop Ljubljanski je v svoji seji dné 13. julija jednoglasno sklenil, da naj se upelje v našem glavnem mestu vodovod, kojega stroški proračunjeni so na ogromno svoto 485.486 gld. Važna in slovesna je bila je ta seja; čutilo se je iz vseh govorov, da so si mestni odborniki v svesti, kako breme nalagajo someščanom, a da so si tudi v svesti, da je vodovod neobhodno potreben in da se mora tu prezreti vsaka opozicija. Prihodnost bode pokazala, koliko zaslug si je narodni zastop stekel s svojim jednoglasnim sklepom in gotovo mu bodo naši potomci slavo peli, ko bodo stanovali v zdravem mestu, ter ne bodo poznali naših sedanjih vodnjakov, iz katerih so se s smrdljivo vodo vlekle ostudne bolezni.

S tem sklepom osramočena pa je tudi prejšnja nemško-liberalna večina mestnega zastopa, ki se je že leta 1876 pečala s to zadevo ter pod pokroviteljstvom gospoda dr. Miroslava Keesbacherja sklenila, da na vodovod, ki naj bi preskrboval celo mesto z dobro in zdravim pitno vodo, misliti ni. Takrat bili so še zdravi nemškutarski časi, in dandanes moramo Bogu hvalo dajati, če nam gospod dr. Keesbacher — ki je bil leta 1876 z nemško komisijo soglasnega mnenja, da se vodno vprašanje za naše mesto lahko reši s tem, da se napravi nov vodnjak na Marijinem trgu (kojega pa nemška stranka vzlic svojemu sklepu niti skopati ni dala!) — še ni doposlal dekreta s kategorično zaukazbo, da naj se čez noč upelje in dodela nov vodovod!

Koncem leta 1888 smela bode narodna stranka v Kranjski s ponosom ozreti se na svoje delovanje. V deželni zboru so narodni možje speljali konverzijo odveznega deželnega dolga, v mestnem zastopu pa so se odločili za velikansko vodovodno stavbo. Na jedni strani se je zdatno polajšalo breme davkoplačevalcem, vzdihujočim pod grozno pezo, na drugi strani pa se je ustanovilo poročstvo za dobro zdravstveno stanje v deželni glavnem mestu, kar — se vé — ne bo po godu nekaterim nemškim gospodom, ki bi najraje videli v tem mestu večno kolero, ali pa vsaj kako drugo stalno epidemijo.

Narodna stranka si je torej dala spričevalo, da se pred delom v zastopih ne plaši, in da umé ne samo delovati, temveč tudi plodonosno delovati.

O tem molčati bilo bi pregrešno! Ko so naši politični nasprotniki vrženi bili iz zastopov, méli so si roke, češ mi smo sama in gola inteligencija, za nami pa je prevzela naša mesta nevednost in neizkušnost in videli bodete, kako hitro da zagazijo ti naši nasledniki v politični svoj konkurz!

Menili so ti ponarejeni Nemci, da bo narodna stranka živela samo toliko časa, dokler bo imela glodati na ostankih, prevzetih po svojih nemških zapustnikih. To upanje se jim ni uresničilo! Postavili se se torej na drugo stališče, ter so pričeli hudobno kritikovati vsako najmanjše delovanje narodne stranke. Ko na primer mestni zastop Ljubljanski ni mogel v jedni noči vodovoda iz svojega rokava stresti — kakor ne more čez noč preustrojiti stoletja starih kanalov — oglašali so se nemški nasprotniki na vseh straneh, in po vseh židovskih listih so razbobnali, da narodna stranka samo prazno slamo mlati, da je njeno delovanje le negativno in da niti piškavega oreha vredno ne bo, kar bo konečno od sebe dala.

Tudi to upanje se našim Nemcem ni uresničilo. Za dogmo jim je veljalo, da so le oni sposobni gospodariti v javnem življenji, le oni, ki jih diči nemška temeljitost in nemška pridnost (vodnjak na Marijinem trgu so kopali leta in leta, ter ga še neso skopali!) Ta dogma je sedaj do čistega razkrojena in ni ga človeka, ki bi mej nami še veroval v njo! Stoletja in stoletja pričeval bode torej Ljubljanski vodovod o slovenski delavnosti, in tudi o tem, da javne zadeve prav čisto nič škode ne trpi, če se ponarejeno Nemštvo popolnomo v kot potisne, prav kakor bi Nemcev v kronovini niti ne bilo. Tako spričevalo pa je tudi kaj vredno.

—r—

Milan in Natalija.

Največja pozornost izmed vseh političnih dogodkov obrača sedaj nase namerovana ločitev zakona srbskega kralja. Za hrupne dogodke v francoske zbornici in dvoboj Floquetov in Boulangerjev se svet baš zaradi tega dosti ne zanima. Prvi akt drame je dovršen. Odpeljali so kraljeviča kraljici, če tudi se je jako branila dati ga. Vse sklicevanje na svoje materine pravice ni nič pomagalo. Prosila je za pomoč nemškega cesarja in ruskega carja, pa

brez uspeha. Naravno je torej, da se je morala sili udati. Ko je Bismarckov organ se odločno izrekel, da nemška vlada popolnem priznava pravico kralja Milana, da sme zahtevati svojega sinu in dal razumeti, da se tudi sile ne bodo Nemci stršili, da le ustrežejo zahtevam srbskega vladarja, je kraljica opustila vsako misel na upor. Naznanila je policijskemu predsedniku, da se ne bode več ustavljala. Misli bi bil kdo, da bode sedaj nemška policija kaj previdno in prizanesljivo postopala proti kraljici, da izvrši kolikor se da dostojno svojo nalogo. Zgodilo se je pa drugače. Tudi pri tej priliki pokazati se je morala vsa surovost nemškega značaja. Prišlo je v vilo kraljičino in šlo v salon v petek dopoldne nič manj nego štirideset policistov s policijskim predsednikom na čelu, da odvedejo kraljeviča. Kraljica je protestovala proti takemu postopanju, a policijsk načelnik je odgovoril, da postopa po višjem ukazu.

Kraljevič je nekda žalosten ločil se od matere, a je nevoljen, če tudi zaradi mladosti svoje vse stvari ne razume, udaril z nogo ob tla, rekši, da nikdar več ne stopi na nemška tla, ko ž njegovo materjo in ž njim tako ravnajo. Omeniti je še, da kraljici niti dovolili neso, da bi bila sina spremila na kolodvor. Ko jej odpeljejo sinu, je pa dobila ukaz, da ima v desetih urah ostaviti Nemčijo. Ker ni bilo več dvojbe, da bi se Nemci zopet poslužili sile, odpotovala je na Dunaj.

Kraljevič je sedaj torej v Belemgradu. Ne bomo natančno opisovali, kako sta se s kraljem sešla, kak je bil vsprejem v srbski stolici. To so stvari, ki nima jo toliko pomena. Omenimo le, da je po prihodu kraljeviča bila v Belemgradu razsvetljava, o kateri se pa ne ve, če je veljala kralju Milanu, da se mu je stvar tako ugodno i. tekla, ali pa kraljeviču. S tem seveda je dovršen še le prvi korak. Sedaj se pa začne ločitev zakona. Ta stvar je pa še bolj kočljiva. Rešiti je še marsikako vprašanje.

Cerkveni dostojanstveniki so se že sešli v Belemgradu in ni dvojbe, da se bodo izrekli za ločitev, ker potem, kar se je sedaj zgodilo, na sporazumljenje mej kraljem in kraljico ni več misliti. Veliko vprašanje je, kak upliv bode imela ločitev na politiko. Že poprej je kraljica imela veliko sim-

LISTEK.

Slike kazaške.

Na kazaških mogilah.

Češki napisal E. Jelinek, poslovenil Podvidovski.
(Dalje.)

Vladimir Vasilevič nas je pozval k molitvi. Sam je snel prvi svojo potno čepico in, obrnivši se k mogilam, šepetal gorečo molitev „za večni mir“ tu počivajočih ljudij. Ganljiv je bil ta trenotek in veličastno se je glasila pravoslavna ta molitev.

Vidite, laskavi čitatelji, vender nismo bili samo hijene. Solnce je že zahajalo krvavo v nepregledno ravnino in metalo k nam poslednje svoje žarke, ko smo se vračali v vas. Poprejšnja zgovornost izpremenila se je nehote v molčanje. Po poti nihče izmed nas skoro niti žugnil ni. Ni čuda! Po skoro celodnevem delu bili smo pri zelo utrujeni.

Naprej so korakali pomočniki kazaški, za njimi mi „gospoda“. V vasi je bilo tiho, le tu in tam je sedela pred kočjo kazaška rodbina in tudi molče počivala. Ne imel bi torej že o čem pripovedovati, da ni naše izprave scela slučajen in nepričakovan

dogodek učinil — vsaj za me — dvakrat spomina vredne.

Povem to kratko.

Drugi dan smo se odpeljali iz vasi, toda le na dva dni. Imajoči pred seboj še poset kurganov drugje, odpravili smo se tja, obljubivši svojemu gostitelju, da se nazaj grede še ustanovimo pri njem. V vas smo se morali vrniti, a v polajšavo trebalo je nekaj reči pustiti, kateri bi nas bile po poti zastonj težile.

Toda druga naša nagrobna izprava ni bila tako srečna, kakor prva. Iz ravnine je sicer molela lepa mogila, razkopali smo jo popolnem, toda ničesar niti kostij človeških nismo ondi našli. Tudi takšnih mogil je na Ukrajini dosti. Ločijo se od mogil ali obsežnih kurganov po tem, da so nastale le povodom časti in proslave. Bil je tudi na Ukrajini iz pradavna običaj, odličnim osobam na način spomenikov nasipavati mogile. Takšnih mogil, pogosto ogromne obsežnosti, možno je najti tudi na Litvi in osobito v Poljskej. Toda te so popolnem prazne.

Z ničemer zadržani, vrnili smo se tretjega dne zvečer. Noč je bila topla, jasna, — ukrajinska. Na

nebu je svetil poln mesec, a zvezd se je lesketalo na milijone.

Vladimir Vasilevič je pripovedoval razne dogodke iz svojega in iz življenja svojih prijateljev in pot je minila neobičajno naglo. Do polnoči ni moglo biti več dolgo in vsled tožne podobe, katero je pokrajina navzemala, nismo mogli že tudi daleč biti od prvih, nedavno odprtih grobov. In v resnici.

„Tam so!“ zaklical je naglo Vladimir Vasilevič, kateri je je prvi opazil. Razume se, da so oči nas vseh obstale na mogilah, tem bolj, ker so, osvetljene z mrtvo svetlobo mesečno in dvigajoče se vidno iz enakolične ravnine, ponujale dvakrat zanimiv pogled. Radi temnega obrisa, s katerim so se mogile razločno ločile od obzora, opazili smo na njih takoj v prvem trenotku čudovito izpremembo. Zapustili smo je v pravilnih podobah, izkopano zemljo nasuli smo znova — zdaj pa so imele raztrgano podobo.

Čudno!

Ko smo se k mogilam še bolj približali, preplašilo nas je nepričakovano novo iznenadenje.

Jasno, razločno opazili smo na mogilah premikajoč se predmet, kateri je, vlačec se po njih,

patij pri narodu katere se bodo še povečšale, ker jo bode venčal venec mučeništva. Pa tudi v inozemstvu si je kraljica pridobila mnogo sočustva. Še Dunajska „N. Fr. Pr.“ katerej se ne morejo predbacivati kaki panslavistični nagibi, jako laskavo piše o njej in pravi, da na njene npravnej čistosti ni madeža.

Število kraljičin privržencev se bode le povečšalo. Že sedaj je srbski narod nevoljen in ta nevolja se utegne tako povečšati, da celo Milanov prestol pride v nevarnost. Natalija bode ostala v vedni zvezi s svojimi pristaši v kraljestvu in utegne biti še nevarna nasprotnica kralju. V kratkem se bode morda kesal radi svoje brezozirnosti, a utegne biti prepozno. Upati pa smemo, da pride tedaj princ Aleksander na krmilu. Nanj so gotovo dogodki zadnjih dni napravili globok utis. Zaradi tega bode pa pač hodil druge pota in se ne bode laskal Nemcem.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 16. julija.

V jednej prvih sej **državnega zbora** je seni pride na vrsto prvo branje Liechtensteinovega zakona.

Koroški deželni odbor je vled sklepa deželnega zbora poprosil ministerstvo notranjih zadev, da bi dovolilo, da se za daljšo dobo ali pa za nedoločeni čas določi priklada na žganje. To prošnjo je podpirala tudi deželna vlada. Ministerstvo je pa to prošnjo zavrnilo, češ da ne more za Koroškem izjeme delati. Kakor drugod mora tudi na Koroškem deželni zbor vsako leto določiti priklado na žganje.

Vnanje države.

Berolinski listi so zadnji čas večkrat trdili, da je Rusija pripravljena zadovoljiti se s knezom Ferdinandom v **Bolgariji**, ako se bode imenoval kak Rus vojnim ministrom. Ruski listi so temu oporekali. Kakor se nam dozdeva, so te vesti le imele namen, da se poizve, kako bi velevlasti bile zadovoljne s tako rešitvijo bolgarskega vprašanja. Ko bi bili ruski in drugi oficijozni listi izrekli se za tako rešitev, bil bi Bismarck takoj velevlastim predlagal tako rešitev. Pa ne le v Peterburgu, temveč tudi v Rimu in Londonu bi ne bili zadovoljni s tako rešitvijo „Pol. Corr.“ piše se namreč iz Carigrada, da se govori v tamošnjih političnih krogih, da bi Italija in Anglija nikakor ne privolili, da bi se Rusiji dal kak večji upliv v Bolgariji nego drugim velevlastim, kajti Berolinska pogodba ne daje nobene velevlasti kake prednosti. Imenovanje Rusa vojnim ministrom ni samo bolgarska notranja zadeva, kajti imela bi upliv na vnanjo politiko. Posebno Anglija si mora prizadevati, da se Rusija preveč ne približa Srednjemu morju in Bolgarija ne postane drug Afganistan.

Vedno odločneje se zagotavlja, da bode **russki** car letošnjo jesen pohodil srednjo Azijo. V oktobru pride car v Baku, od koder bode odpotoval dalje v Azijo. Bakusko prebivalstvo je naročilo v Moskvi velik srebrni krožnik za 7000 rubljev, na katerem bodo carju ponudili kruha in soli. Po transkaspiskej železnici pelje se vladar do Samarkanda in bode ogledal, kako se razvijajo srednjeazijske pokrajine pod rusko oblastjo.

zdaj povekšujoč, zdaj zmanjšujoč se, zelo razčiloval našo zvedavost.

„To je človek!“ reče za trenotek Vladimir Vasilevič in pomeri daljnogled na premikajoči se predmet.

Za tem se vedno bližali, a tudi s samim očesom je bilo že spoznati človeško postavo z nekako motiko v roci.

Bil je to človek — nočna hijena na človeških grobovih Ukrajine!

Voznik, sam mlad Kazak, prestrašil se je in se nanagloma ustavil.

„Pelji naravnost k mogilam!“ zaukazal je Vladimir Vasilevič in v trenutku že divljali so konji v tej smeri.

Toda komaj smo krenili z glavne ceste, izginila je premikajoča se postava kakor vetrova predigra.

Opazila nas je in zbežala.

Dospeli smo k mogilam, ali na njih je bilo tožno, kakor na pokopališču. Žive duše ni bilo tu, le nelep sled po njej! Mogile so bile razkopane, vse v neredu in osobito „moja“ mogila bila je strašna. Bila je odprta, ali okostnici bili sta neporušeni.

Pri tem je zašepetal naš vodnik z vso odločnostjo: „To ni bil arheolog“.

Da, ni bil — bil je to navaden človek — hijena. (Dalje prih.)

Vsi nemški listi sodijo, da bode shod **nemškega** cesarja in **russkega** carja mnogo pripomogel, da se ohrani evropski mir. Tisti se pa motijo, ki mislijo, da bode Nemčija v vseh vprašanjih podpirala Rusijo. Ko bi Rusija točno povedala, kaj hoče, bi jo utegnla Nemčija podpirati, dokler pa svojega programa ne razkrije, jej Nemci pomoči zagotoviti ne morejo. Tem nemških listov izjavam nasproti bi se lahko reklo, da je narobe tu prav. Ko bi namreč Nemčija povedala, kaj namerava, bi jo utegnla Rusija podpirati, dokler pa tega ne stori, igrajo vsi skupaj slepo miš.

Nemško veleposlaništvo v Parizu neče nobenemu **Francozu** v starosti od 20 do 25 let ali pa, ki je v aktivni službi, podpisati potnega lista, da bi smel potovati v Alzacijo in Loreno. To poostrenje propisov zastran potnih listov pa nema v narodnogospodarskem oziru posebnega pomena, ker ljudje v teh letih še malo tržijo.

Nemški državni kancelar hoče baje dati ostavko kot pruski trgovski minister. Bismarck ima že dovolj posla z vodstvom vnanjih zadev in s pruskim ministerskim predsedstvom. Razmere tudi neso več take, kakor pred osmimi leti, ko je kancelar obračal vso svojo pozornost trgovini in obrtniji. Nov trgovski minister bil bi sedanji minister notranjih zadev dr. pl. Aschenbach, ki je jako sposoben za trgovsko ministerstvo, ker je bil višji rudniški uradnik, pozneje državni podtajnik v trgovinskem ministerstvu in tudi pet let že trgovski minister.

Dopisi.

Iz Šiške 16. julija. [Izvirni dopis.] Dne 15. t. m. ob 2. uri popoldne vršil se se prvi občni zbor tukajšnje prostovoljne požarne brambe v čitalničnih prostorih. Zbora udeležil se je tudi župan g. Jan. Knez. Udeležencev zbralo se je nad 30. Čitalnice predsednik in začasni predsednik prostovoljne požarne brambe g. Fr. Drenik otvori zborovanje; pozdravi gosp. župana in navzočne ter naznani občnemu zboru dnevni red. Preberejo se potem od vis. c. kr. deželne vlade potrjena pravila. „Posebni red“ ali pravilnik se ima izročiti prihodnjemu odboru, da ga krajnim razmeram primerno sestavi in uredi. V novi odbor sta bila per acclamationem voljena g. I. C. Juvančič, stotnikom in g. Fr. Govekar blagajnikom. Razen imenovanih bili so z večino glasov v novi odbor voljeni gospodje Viljem Maurer, A. Mayer, J. Keržič, Fr. Burgar, Fran. Kavšek. Druge funkcionarje voli odbor mej saboj. Dalje se je razgovarjalo, kako bi se primerno praznovala slavnost 40letnega vladanja presvetlega cesarja. — Po dovršenem dnevnem redu zahvali se g. predsednik vsem navzočnim spodbujaje jih k vztrajnosti in složnemu delovanju, g. župana prosi za pomoč in podporo novemu društvu, ter zaključi zborovanje. Gosp. župan obljubi, da bode društvo podpiral, kolikor bode njemu mogoče. Konečno se novi g. stotnik, I. Juvančič, v prav laskavih besedah zahvaljuje g. predsedniku za ves trud in požrtvovalnost, ko je imel z osnovo društva.

Novemu odboru želimo najboljšega uspeha!

Poročilo vodovodnega odseka o svojem delovanju

od dne. 25. maja 1883. do dne 14. marcija 1888.

Slavni mestni zbor!

Nedostatek pitne vode čutil se je v Ljubljani že davno. V celem mestu namreč ni več kot 12 javnih vodnjakov. Prebivalstvo pomagalo si je pač s tem, da je zajemalo vodo iz zasebnih vodnjakov; a to je šlo le, dokler je bil dotok vode zadosten. Ako pa je vsled suše začelo nedostajati vode po vodnjakih, zaprli so hišni lastniki zasebne vodnjake za splošno porabo in večina prebivalstva bila je odkazana na vodo iz javnih vodnjakov. S kakošnjimi neprilikami se je vsled tega bilo boriti semtertja, o tem nam poučljivo govorita sledeča leta 1876. sestavljena izkaza o vodnjakih v Ljubljani.

Mesto štelu je: v notranjem mestu 316 hiš in in 46 zasebnih vodnjakov, na Poljanah 108 hiš in 50 zaseb. vodnj., na Šentpeterskem predmestju 166 hiš in 50 zaseb. vodnj., na Kapucinskem predmestju 96 hiš in 55 zaseb. vodnj., v Gradišči 81 hiš in 40 zaseb. vodnj., na Karlovškem predmestju 34 hiš in 19 zasebnih vodnj., v Krakovem 77 hiš in 25 zasebnih vodnj., v Trnovem 92 hiš in 20 zaseb. vodnjakov.

Razmerno prišlo je tedaj na sto hiš: v notranjem mestu 14 zaseb. vodnj., na Poljanah 45 zaseb. vodnj., v Šentpeterskem predmestju 30 zaseb. vodnj., v kapucinskem predmestju 30 zaseb. vodnj., v Gradišči 50 zaseb. vodnj., na Karlovškem pred-

mestju 55 zaseb. vodnj., v Krakovem 32 zasebn., v Trnovem 21 zaseb. vodnj.

Naravno, da so se o takih razmerah, katere so od tedaj postale še neugodnejše, izmej občinstva večkrat čule pritožbe o nedostatku pitne vode in da je mestnemu zboru že davno bilo pečati se z vprašanjem, kako bi se temu dalo opomoči. Prvi poskus storil se je s tem, da se je v seji z dne 20. maja 1870. leta sklenilo ustanoviti posebno komisijo za pregledovanje vodnjakov. Ta komisija, katere členi so bili: mestni fizik dr. Kowatsch (predsednik) inženir A. Wagner ter mestna odbornika dr. Keesbacher in Terpin, dala je pred vsem javne in tudi nekatere zasebne vodnjake kemično preiskati, da konstatuje, kakošno vodo pije Ljubljansko prebivalstvo. Preiskava, katero je izvršil gospod profesor Baltazar Knapitsch, pokazala je, da je pitna voda v Ljubljani večinoma tako pokvarjena, da bi raba njena v slučajih nalezljivih boleznij bila nevarna. Klubu temu pa je komisija v poslednji svoji seji, dne 29. aprila 1876. l. sklenila, da se ima mestnemu zboru priporočati, naj bi se napravil jeden vodnjak na Marijinem Trgu, kateri bi dobival vodo iz vodovoda s Tivolskega hriba, jeden pa na Križevniškem Trgu s podzemeljsko vodo. Na vodovod, ki bi prekrboval celo mesto z dobro in zdravo pitno vodo, izrekla se je komisija v že omenjeni seji jednoglasno da ni misliti.

Dasi so sklepi komisije bili vsprejeti v mestnem zboru, niso se vendar izpeljali.

Leta 1877. ustanovil se je vsled sklepa mestnega zbora dne 15. septembra stalni mestni zdravstveni svet ter so bili za člene istega odbrani gg. dr. Fran. Ambrožič, Fran. Doberlet, dr. Adolf Eisl, dr. Fran. Illner, dr. Miroslav Keesbacher, dr. Viljem Kowatsch, Peter Lassnik, Fran. Schantel, Jakob, Tomec in Adolf Wagner. V tem svetu prišlo je poleg družega na razgovor tudi vprašanje glede nedostatka dobre pitne vode in priporočilo se je mestnemu zboru, naj proučuje vprašanje glede splošnega vodovoda za mesto Ljubljano.

Dne 1. julija 1881. leta imel je prenovljeni stalni mestni zdravstveni svet pod predsedništvom dr. Miroslava Keesbacherja sejo, katere so se udeležili gg. dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, dr. Fran. Illner, dr. Viljem Kowatsch, Karol Leskovic, Nikolaj Spindler, Jakob Tomec in Adolf Wagner. V tej seji sklenila se je po predlogu inženierja Adolfa Wagnerja resolucija, naj se priporoči mestnemu zboru, da skrbi za splošni vodovod, dasi so nekateri členi — in mej temi tudi predsednik g. Miroslav Keesbacher sam — naglašali, da gledé na skušnje, kako se v mestnem zboru ravna z zdravstvenimi vprašanji, ni gojiti prevelikih nad.

V seji mestnega zbora z dne 15. aprila 1882. l. bilo je z ozirom na omenjeno resolucijo stalnega mestnega zdravstvenega sveta po predlogu policijskega odseka skleneno, da se ima za proučenje te zadeve najeti vodnotehnični veščak. Glede na ta sklep stopil je mestni magistrat v dogovor z gorskim nadsvetnikom Henrikom Wolfom, kateri je tudi obljubil za proučenje geoloških in vodnotehničnih razmer priti v Ljubljano. Predno pa je mogel izvršiti svojo nakano, prehitela ga je smrt.

V tem štadiji našel je vodovodno vprašanje spomladaj leta 1882. prenovljeni mestni zbor.

V seji dne 21. decembra 1882. l. stavil in utemeljil je mestni odbornik Ivan Hribar samostalni svoj predlog, naj se zaradi silne potrebe vodovoda in za pospešilo predpriprav ustanovi posebni vodovodni odsek šesterih členov, katerih pet naj bi volil mestni zastop, šestega pa imenoval stalni mestni zdravstveni svet in naj bi se temu odseku prepuščalo na izvoljo v slučajih potrebe dopolnjevati se z veščaki brez omejenega števila. Ta predlog je bil vsprejet ter v odsek voljeni odborniki: doktor Josip Drč, Fran. Fortuna, Ivan Hribar, Josip Tomec in Fran. Žužek. Stalni mestni zdravstveni svet imenoval je v svoji seji dne 13. februarja 1883. l. gospoda dr. Josipa Dorniga za svojega zastopnika v vodovodnem odseku. S tem je bil odsek polnoštevilen in mogel je začeti svoje poslovanje. (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Prisega župana Ljubljanskega gospoda Petra Grassellija) vršila se je danes dopoldne jako slovesno. Pri urodu na rotovž, po stopnicah in na hodniku stali so ognjegasci v polni opravi, dvorana bila je okrašena s kipom cesarjev, preprogami in raznimi rastlinami. Ob stra-

neh stali so mestni odborniki, deputacija požarne brambes s stotnikom g. Doberletom na čelu, mestni uradniki, voditelji in učiteljsko osebje mestnih šol, mestni zdravniki, okrajni načelniki, oskrbniki ubožih in mnogo občinstva. Točno ob 11. uri pripeljal se je deželni predsednik g. baron Winkler. V svojem nagovoru je deželni predsednik čestital županu, da ga je vsled njegovih izrednih lastnosti zaupanje someščanov zopet posadilo na to jako častno mesto, čestital pa tudi mestu, da si je izbralo tako vrlega načelnika. Izražal se je jako laskavo o mestnega zbora dosedanjem delovanju in njegovi lojalnosti, omenjal bolnice za silo, velike vojašnice, zlasti pa vodovoda ter izrekal nado, da bode mestni zbor tudi v bodoče jednako uspešno vršil vse naloge, ki ga čakajo na šolskem in zdravstvenem polju ter zagotavljal, da bode vlada glavnega mesta zastop v njegovem poslovanju radovoljno podpirala. Po tem nagovoru je župan Grasselli prisegel, po prisegi pa v izvrstnem govoru izražal iskreno zahvalo svojo Nj. velečastvu, ki je blagoizvolilo že tretjič potrditi njegovo izvolitev županom Ljubljanskim ter prosil gospoda deželnega predsednika tudi za nadaljno blagonaklonjenost. Obečajoč, da bode težavnemu poslu svojemu posvetil vse sile svoje, da bode točno ravnal se po zakonih, ne ozirajoč se na stan, stranko ali osebo, obračal se je s prošnjo do tovarišev svojih, mestnih odbornikov, da ga kakor doslej tako tudi v bodoče podpirajo. Le tako bode možno zvršiti ves program, ki si ga je postavila narodna stranka in katerega je doslej dovršen še le jeden del, le tako bode možno pospeševati mesta blagostanje v zdravstvenem in gmotnem oziru. Svoj govor, ki je bil vsprejet z mnogokratnimi dobroklici, zaključil je, spominajoč se štiridesetletnice in upravnih očetovske skrbi in milosti ljubljene vladarja, s trikratnim slavaklicem presvetlemu cesarju Franu Josipu I., na kar so zadoneli trikratni naudušeni slavaklici. Po teh govorih vršilo se je oficijalno predstavljanje Gospod župan nagovoril je najprej mestne odbornike, potem prostovoljno požarno brambo, magistratne uradnike, voditelje in učitelje mestnih šol itd. Ob 1/2 12. uri bilo je svečano umeščenje končano.

— (Mestni zbor Ljubljanski) ima danes zvečer ob 1/2 7. uri sejo, v kateri se bode razpravljalo o vodovodu.

— (Osobne vesti.) Gosp. Ivan Resman, ki je bil premeščen z Nabrežine v Borovnico, ostane na svojo prošnjo na Nabrežini. Naravno je, da si želi miru, ker je bil v sedemnajstletnem službovanju svojem nič manj nego najstokrat premeščen. — Davkarski pristav, g. Ivan Kalan, imenovan je davkarskim kontrolorjem, praktikanta gg. Fran Modrijan in Josip Strel pa davkarskima pristavoma.

— (Pokojnega župnika Jeriča truplo) prepeljali so včeraj iz Šent Vida na Koroškem v Ljubljano. Danes popoldne ob 5. uri bil je pri sv. Krištofu pogreb njegov.

— (Umrli) je preteklo soboto gosp. Leopold Bürger, trgovec v Ljubljani, vitez Fran Josipovega reda, podpredsednik kranjske hranilnice, upravni svetnik obrtne družbe kranjske itd. po dolgi mučni boleznici v 59. letu dobe svoje.

— (Premeščen) je c. kr. notar g. Anton Svetina iz Železne Kaple na Vransko, c. kr. notar dr. Jurij Pučko iz Žužemberka na Krško.

— (Akademija znanostij in umetnostij na Dunaji). Presvetli cesar imenoval je predsednikom akademiji dr. Alfreda viteza Arnetha, podpredsednikom našega rojaka, vseučilišnega profesorja in dvornega svetnika dr. Josipa Stefana. Akademiji pravim članom imenovan je mej drugimi profesor in ruski državni svetnik dr. Vatroslav Jagić.

— (Včerajšnji „Sokolov“ zabavnovečer) v spomin dr. Lovru Tomanu bil je prav lep in mnogobrojno občinstvo se prav dobro zabavalo. [Gosp. vodja Povše opisaval je v daljšem, jako pohvalno vsprejetem govoru delovanje in za sluge Tomanove, čili „Sokol“ pod g. Finka vodstvom kazali so na lično razsvetljenem dvorišči svojo izredno moč in izvežbanost, vojaška godba domačega pešpolka pod g. Nemrave vodstvom pa je z izvrstnim svojim sviranjem skrbela za muzikalni užitek in stekla si veliko pohvale. Sokolovi večeri so sedaj zares mikavni in zabavni.

— („Politik“) zadnji čas v marsikaterem vprašanju tako piše, da se ž njó nikakor ne strinjamo. Iz vsega srca pa pritrujemo njenemu članku

„Die Situation in Kroatien“ v št. 194 z dne 14. t. m., kjer se zanikava, da bi bil ban sploh zaslužil kako ovacijo, potem pa pravi: „Bože moj! kolika razlika mej satorom za bana Mažuranića in Khue novem deželni zborom!“ Mesto hrvatskega naroda duševnih orjakov: propali graščaki, umirovljeni uradniki, hoteči zbrnati, nedostatek nekdanjih službenih doklad z deželnozborskimi dietami, odvetniški proletarijat, bogatajni profesorji in mnogi preprosti kmetski župani, trgovci i. t. d., „mixtum compositum“ sebičnosti, bedastoče in brezvestnosti. — Pri tem narašča nezadovoljnost v širokih plasteh narodovih, pravno čustvo je omajano in po vsej deželi nastalo je stanje, ki se prenaša v topo resignacijo.“

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 52. snopič. Vsebina: Ko bi človek vse videl in vedel. (Konec) — Hudi stric.

— (Dijaško veselico) prirede abiturjentje Mariborske in drugih gimnazij dne 22. t. m. v Žalci v Hausenbichlerjevih prostorih. Čisti donesek namenjen je družbi sv. Cirila in Metoda.

— (Vojaški manévri) na Spodnjem Štajerskem bodo od 9. do 12. septembra. Cesar bode stanoval v Slovenski Bistrici, cesarjevič Rudolf v Konjicah, drugi visoki dostojanstveniki v Celji. Ljubljanska 28. divizija nastanjena bo po okolici Celjski.

— („Učiteljski Tovariš“) ima v 14. številki nastopno vsebino: Kratkovidnost v šoli. — Knjiga Slovenska. — O počitovanju pri računstvu. — Učila. (Spisal J. Lapajne.) — O stalnih razstavah učil. — Književstvo in umetnost. — Dopisi. — Premene pri učiteljstvu.

— (Stekel pes) priklatil se je danes popoldne iz Ljublj. okolice v mesto, in klatil se po Emonski cesti, na Bregu, kodar opazivši ga ljudje in policija slednjič jeli preganjati. O poludne tekkel je po Bregu, čez sv. Jakoba most dalje po Žabjaku mestni redarji pa za njim. Ubili so ga na vrtu Koširjevem.

— (Poročilo I. mestne peterorazredne deške ljudske šole v Ljubljani.) Začetkom leta bilo je upisanih 524 učencev, mej njimi 513 Slovencev, 1 Čeh, 10 Nemcev. Koncem leta ostalo je 487 učencev, od katerih je bilo 381 za višji razred sposobnih. V pripravljalnici za obrtniško šolo bilo je posebe 164. oziroma koncem leta 126 učencev. Poučevali so na tej šoli gg. Janez Smrekar (katehet), Josip Maier, Val. Kumer, Jos. Travnar, And. Praprotnik (voditelj), Maks Josin, Jak. Furlan, Jos. Korošec, Ivan Belč.

— (Dolenjski Sokol) omislil si bode svojo zastavo in nabira v ta namen doneske.

— (Premembe v posesti.) Mirnsko graščino kupil je od gospe Hočvarjeve neki Stubenrauch z Dunaja za 70.000 gld., graščino Velikovaško pri Leskovci pa g. Fahrner, oskrbnik Raške graščine.

— (Obrtne zadruge.) V Krškem sodnijskem okraji so obrtne zadruge ustanovljene in njih načelniki tako sestavljeni: Trgovski zadrugi je načelnik g. R. Engelsberger, namestnik g. Auman n; gostilničarski in mesarski zadrugi je na čelu g. Gregorič, namestnik g. Rupert; zadrugi svobodnih, dopuščenih in rokodelskih obrti je načelnik g. Jugovic, namestnik g. Jurčič. V Radečah so tudi voljeni odbori novim zadrugam, in sicer tako-le: Trgovski zadrugi sta na čelu gg.: Koželj in Podlesnik, krčmarski gg. Drmelj (v Boštanji) in Petrič, zadrugi ostalih obrti pa gg.: Rižnar in Kajtna.

— (Posojilnici na Krškem) pristopilo je 1. polletji 41 članov. Dohodkov je imela 9216 gld., izdatkov 8709 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 15. julija. Za nemškega cesarja prihod pripravlja se Novi Petrov dvorec. Govori se, da se car cesarju Viljemu nasproti ne popelje na jahti „Država“, ampak na vojni ladiji.

Pariz 15. julija. Pri banketu na Marsovem polju nagovoril je predsednik republike zbrane župane. Kazoč na spomenik Gambettov, na vojsko, zaupanje vzbujajočo in na priprave za razstavo, pozival jih je k slogi, poudarjajoč, da je usoda Francoske neločljivo spojena z republike usodo. Akoravno so plakati pozivali boulangiste, da se zbero na trgu „de la Concorde“, vender ni bilo resnih manifestacij, izimši

„Quartier Latin“, kjer je bil izgred z dijaki. Jeden dijak ranjen. Vsega vkupe so včeraj 80 oseb prijeli, a razen petih, vse izpustili.

Pariz 15. julija. Stanje Boulangerjevo še vedno smrtno nevarno, akoravno se zdaj pa zdaj malo zboljša. Ranjenec leži v postelji, ne da bi se ganil.

Kodanj 16. julija. Oficijalno je naznanjen cesarja Viljema prihod, ki se pričakuje koncem meseca, ker bode poprej Stockholm obiskal.

Pariz 16. julija. Izvestje ob 7 1/2. uri zvečer: Stanje Boulangerjevo nepremenjeno. Emfizem se ni razširil. V desnih pljučah je sicer kongestija krvi, a brez groznice.

Dublin 16. julija. Po katoliških cerkvah čita se papeževa enciklika z dne 24. junija na irske škofo. V njej se zopet najodločneje obsoja bojkotovanje (to boycott) in obžaluje škofov nepremišljeno ravnanje nasproti papeževemu stolu.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—161)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Javna zahvala.

Gospod Jože Stanič, notarijski koncipijent, podaril je tukajšnji deški šoli elegantno vezanega Lessinga, okrajni učiteljski knjižnici pa 3 letnike „Zvona“ in več drugih leposlovnih knjig slovenskih. Za ta izredni dar izreka blagodušnemu prijatelju šole in učiteljev najsrčnejšo zahvalo

V Kamniku, dne 14. julija 1888.

Valentin Burnik,
vodja deški šoli in predsednik okr. učit.
knjiž. komisiji.

Zahvala.

Povodom včerajšnjega izleta izreka podpisana zaveza gospodu J. Schrey-u in njegovi prelubeznjivi soprogi za sijajni vsprejem, izvrstno in točno postrežbo najpriskrčnejšo zahvalo. Isto tako zahvalujemo se častiti gosposdičini Šare za prijazni pozdrav in krasni darovani šopek. — Vesele ure na Jesenicah, katere so le prehitro potekle, ostale bodo gotovo vsacemu udeležencu včerajšnjega izleta v nepozabnem spominu.

V Ljubljani, dne 16. julija 1888.

(494) Kegljačka zaveza „Edinost“.

Lista upravnistva: Gosp. J. P. v Srednji vasi: Vaša naročnina je plačana do konca julija.

Tujci:

14. julija.

Pri Slonu: Ernst, Schadelock, Grünhan iz Trsta. — Paxemadi iz Sežane. — Umfaher iz Strasa. — Gasparovich iz Reke.

Pri Matič: Truden, Pfeifer iz Trsta. — Landrieser iz Pulja. — Lehr z Dunaja. — Končar iz Gorice — Fürst iz Velike Kaniže.

Pri avstrijskem cesarji: Botta, Windspachsr iz Trsta. — Schischka, Pengov z Dunaja.

Pri bavarskem dvoru: Ragendorfer iz Ogerske Subotice.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 22	Surovo maslo,	90
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno,	2
Oves,	3 05	Mleko, liter	8
Ajda,	3 90	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 22	Telečje	48
Koruza,	5 52	Svinjsko	60
Krompir,	—	Koštrunovo	34
Leča,	12	Pišanec.	70
Grah,	13	Golob	24
Fižol,	11	Seno, 100 k'o.	2 14
Maslo, kgr.	1	Slama,	2 14
Mast,	80	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen	64	„ mehka, 4 „	4 15

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
14. julija	7. zjutraj	735.9 mm.	11.2° C	sl. vzh.	megla	0 00 mm.
	2. popol.	734.7 mm.	21.0° C	sl. zah.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	735.3 mm.	14.2° C	sl. vzh.	jas.	
15. julija	7. zjutraj	735.0 mm.	16.0° C	sl. vzh.	d. jas.	0 00 mm.
	2. popol.	733.1 mm.	22.4° C	z. jz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	733.1 mm.	17.0° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 15.5° in 18.5°, za 4.5° in 0.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	80-80	—	gld.	81-10
Papirna renta		80-80	—	gld.	81-10
Srebrna renta		82-40	—	"	82-50
Zlata renta		112-30	—	"	112-30
5% marčna renta		96-40	—	"	96-50
Akcije narodne banke		875-—	—	"	871-—
Kreditne akcije		307-70	—	"	307-70
London		125-10	—	"	125-10
Napol.		9-91	—	"	9-90
C. kr. cekini		5-91	—	"	5-91
Nemške marke		61-25	—	"	61-25
4 / državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134	gld.	20	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 "	165	"	50	"
Ogerska zlata renta 4%		101	"	55	"
Ogerska papirna renta 5%		89	"	50	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		105	"	50	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	"	—	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi		127	"	50	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		100	"	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		184	"	25	"
Kreditne srečke	gld.	21	"	25	"
Rudolfove srečke	0 "	108	"	75	"
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	227	"	40	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.					

Bogu vsemogočnemu je ugajalo, našega presrečno ljubljene sina, soproga, očeta, brata, tasta in deda, gospoda

LEOPOLDA BÜRGERJA,

načelnika tvrde Karol C. Holzer,

viteza reda Frana Josipa, podpredsednika hranilnice kranjske, upravnega odbornika obrtne družbe kranjske, cenzorja avstro-ogerske banke, prisednika c. kr. trgovskega sodišča v Ljubljani itd. itd.,

po dolgej, hudej bolezni, vsprejemšega tolažila svete vere, danes zvečer ob polu sedmih pokli-
cati na oni boljši svet v 59. letu njegove dobe.

Pogreb bode v ponedeljek dne 16. julija popoldne ob 6. uri iz hiše št. 12 na Dunajski cesti, kjer je umrl.

Svete maše zadušnice stregle se bodo v žup-
nej cerkvi Marije oznanenja.

V Ljubljani, dne 14. julija 1888.

Amalija Bürger,
mati.

Friderika Bürger, rojena Holzer,
soproga.

Pavla Ekl, rojena Bürger, Leopold Bürger,
Karol Bürger, Friderika Bürger,
otroci.

Marija Gubig, rojena Bürger,
sestra.

Karol Bürger, uradnik dolencavstrijske
eskomptne družbe,

Friderik Bürger, beležnik tvrde kranjske
industrijske družbe.
brata.

Karol Ekl, c. kr. okrajni sodec,
zet.

Ana in Pavl Ekl,
unukinja in unuk. (493)

Zahvala.

Vsem ljublim sorodnikom, prijateljem in
znancem, prečastitej duhovščini iz Vrhnike, Bo-
rovnice in Bevk, gg. pevcem za ganljivo petje,
častitej rodbini Fröhlich za krasni venec, kakor
tudi vsem drugim, ki so spremili k večnemu po-
čitku predragega nam očeta, gospoda

ANDREJA VERBIČA,

posestnika,

izreka tem povodom najiskrenejšo zahvalo

(495) žalujoča rodbina.

Na Vrhniki, dne 13. julija 1888.

Poslano.

(10-26)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piće,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca bolesti grkljana I proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Zahvala.

Podpisane je iz nekega zavarovanja za slučaj
smrti pri zavarovalni družbi „THE GBESHAM“
v Londonu izplačal najtočnejše znaten znesek ge-
neralni zastop v Ljubljani; zatorej z veseljem javno
izreka zahvalo in ta zavod priporočan vsakemu, ki
hoče osigurati bodočnost rodbine

V Gornjem gradu, dne 8. julija 1888.

(492)

Polona Loretič.

Pri učiteljski

velika afriška

(477-5)

MENAZERIJA.

Odprta od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Ob 8. uri zvečer:

Predstava in krmljenje.

Pri J. Modici v Novi vasi pri Rakeku
vsprejme se pod ugodnimi pogoji

učenec

za prodajalnice z mešanim blagom.

(488-2)

J. ANDEL-a

novoliznadeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mrav-
ljince, preliške, ptične črvice, sploh vse žu-
želke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od
žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDEL-u,

„pri črnem psu“

13, Húsová (Dominikanska) ulice 13,
v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu na
Dunajski cesti št. 9.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (488-2)

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Brolz-ov gozd

v Slivnu pri Tremeljih, — ki meri 25 oral in je cenjen
2294 gld., prodaja se na javni dražbi dne 21. julija t. l.
dopoludne ob 9. uri pri c. kr. okrajnem sodišči v
Laškem trgu. (490-2)

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislavoda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda. Radenska kislavoda ima med vsemi evropskimi kislecij največ natrona
in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje
dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v ledicah,
ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurju, pri zastlženjih, kadar se napravlja kislina
v želodcu in črevesu, pri vredu, kataru in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne ogljene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in
močnega penjenja je radenska kislavoda najbolj priljubljena pozivljajoča
pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pi-
jača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislavoda kot varstvo
in zdravilo zoper davico, škrlatno, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-
koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po
udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno
sobo 30 kr. do 1 gld.) (339-12)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kisle vode ima v sebi 0-06 gr. dva-
kratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se
težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo
Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je košček kosti in hrustancev od protinastih bol-
nikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivale, slednja pa tako
odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je
začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavnike prevlake so postajale vedno manjše ter
konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacij razmerah tudi drugi zdravniški.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske stotine na Štajerskem.

V zalogi imata kislavodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.